

KRONIKA INSTYTUTU ZA ROK 2002

KALENDARIUM

- W lutym w Bibliotece IHS już po raz czwarty prezentowano książki zakupione przez Instytut z funduszy The Getty Grant Program. Pokazano ponad trzysta publikacji, które w ciągu półtora roku wzbogaciły zbiory biblioteczne. Na otwarcie wystawy przybyli: JM rektor UJ prof. Franciszek Ziejka,

dziękani Wydziału Historycznego prof. Piotr Kaczanowski i Andrzej Banach oraz pracownicy i studenci Instytutu.

- Dnia 8. 03. w Domu Mehoffera miała miejsce krakowska promocja książki pt. *Stulecie Towarzystwa Artystów Polskich SZTUKA*, wydanej w serii *Ars vetus et nova* (pierwsza promocja odbyła się 20. 12. 2001 w Warszawie w Zachęcie). W prezentacji,

1. Otwarcie wystawy książek w Bibliotece Historii Sztuki, zakupionych z funduszy The Getty Grant Program, fot. Adam Rzepecki

2. Prof. Klementyna Żurowska odbiera z rąk prorektora UJ prof. Andrzeja Chwalby medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Jagiellońskiego”, fot. Michał Śmidowicz

prowadzonej przez redaktorkę tomu Annę Baranową, uczestniczyli: Wojciech Bałus, Tadeusz Chrzanowski, Tomasz Gryglewicz, Jacek Waltoś i Marta Wyka. Po części oficjalnej zgromadzeni wysłuchali impresji muzycznych Jadwigi Mehofferowej w wykonaniu Pawła Grzebienia, a następnie dyskutowali w czasie poczęstunku, przygotowanego przez restaurację „U Ziyada”.

- W dniu 5. 06. na uroczystym wieczorze w Hotelu Copernicus Prof. Lechowi Kalinowskiemu wręczono Księgę Pamiątkową pt. *Magistro et Amico amici discipulique. Lechowi Kalinowskiemu w osiemdziesiąciolecie urodzin*. W spotkaniu wzięli udział przedstawiciele władz Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz licznie zgromadzeni przyjaciele i uczniowie Profesora.

- Dnia 23.10. w ramach międzynarodowej konferencji *Polifonia głosów. Współczesne praktyki i strategie kuratorskie* (kurator

Adam Budak) odbyła się współorganizowana przez IHS dyskusja panelowa *Models of curatorial education. Between art history and art practice*. Moderatorem dyskusji był prof. Piotr Piotrowski (Uniwersytet A. Mickiewicza w Poznaniu), a udział w niej wzięli: Andrew Brighton, Joshua Decter, Andrea Fraser, Suzanna Milevska, Barbara Steiner, Adam Szymczyk, Jan Verwoert. Dyskusja koncentrowała się na problemie modelu kuratora sztuki nowoczesnej, historyka sztuki i krytyka. Omawiano także zagadnienia dotyczące współpracy kuratora z artystą. Ponadto spotkanie to miało na celu zapoznanie środowiska krakowskiego z problematyką studiów kuratorskich – dynamicznie rozwijającego się kierunku, łączącego wizję teoretyczną z zakresu historii sztuki z praktyką krytyki sztuki.

- W dniu 26. 10. w Kopalni Soli w Wieliczce w Komorze Warszawa miała miejsce

uroczystość wręczenia Nagrody Długosza, do której – jako jedna z dziesięciu – była nominowana książka dra Marka Walczaka pt. „*Alter Christus*”. *Studia nad obrazowaniem świętości w sztuce średniowiecznej na przykładzie św. Tomasza Becketa*. Wszyscy wyróżnieni otrzymali pamiątkowe dyplomy.

• Dnia 16. 11. w czasie uroczystego posiedzenia naukowego Polskiej Akademii Umiejętności profesor Jerzy Gadomski otrzymał dyplom członka czynnego PAU.

• Dnia 23. 11. w Centrum Konferencyjnym Zamku Królewskiego na Wawelu odbyła się sesja naukowa pt. *Zaginiony Kraków wieków średnich* dedykowana Pani Profesor Klementynie Żurowskiej. Sesja została zorganizowana przez IHS, PAU, Zamek Królewski na Wawelu i Katedrę Sztuki Średniowiecznej Papieskiej Akademii Teologicznej. Jej otwarcia dokonał prof. dr hab. Jerzy Wyrozumski. Następnie prof. dr Lech Kalinowski przedstawił sylwetkę naukową Prof. dr hab. Klementyny Żurowskiej. Prorektor UJ prof. dr hab. Andrzej Chwalba w imieniu rektora odczytał uroczysty adres oraz wręczył Pani Profesor medal „Zasłużony dla Uniwersytetu Jagiellońskiego”. Przedpołudniowej części sesji przewodniczył prof. dr hab. Jerzy Wyrozumski, zaś popołudniowej – prof. dr Lech Kalinowski.

W programie znalazły się następujące referaty:

- Prof. dr hab. Zofia Kurnatowska, *Kraków i ziemia krakowska w procesie formowania się państwowości na ziemiach polskich*.
- Dr Jacek Poleski, *Grody państwowe na terenie Małopolski od XI do XIII wieku*.
- Prof. dr hab. Krzysztof Kaczanowski, *Antropologiczne cechy ludności Małopolski do XV w.*
- Dr Janusz Firlet, Prof. Zbigniew Pianowski, *Z rozważań nad planem najstarszej katedry krakowskiej*.
- Dr Tomasz Węclawowicz, *O podwójnej katedrze na Wawelu*.
- Mgr Barbara Malik, *Relikty przedromańskiej dekoracji plecionkowej na Wawelu*.

- Prof. dr Lech Kalinowski, *Krucyfiks z Sirolo w kościele Najświętszego Salwatora*.
- Dr Małgorzata Smorąg-Różycka, *Kilka uwag o artystycznym rodowodzie jedenaścowiecznych miniatur Kodeksu Gertrudy*.
- Ks. dr hab. Zdzisław Kliś, *Czy istnieje zależność krakowskich przedstawień św. Wacława od ikonografii czeskiej?*
- Dr Marek Walczak, *Dlaczego król Kazimierz Wielki kazał odrestaurować wawelską rotundę Najświętszej Panny Marii?*
- Prof. dr hab. Władysław Zalewski, *Malowidła odsłonięte w południowej apsydioli kościoła Św. Andrzeja w 2002 roku*.
- Dr Teresa Rodzińska-Choraży, Dr Andrzej Włodarek, *Przedstawienia aniołów i świętych w południowej apsydioli kościoła św. Andrzeja*.
- Mgr Halina Rojkowska, Dr inż. arch. Waldemar Niewalda, *Przekształcenia kościoła Św. Mikołaja w epoce średniowiecza*.
- Dr Marcin Szyma, *Przedromański kościół Św. Trójcy*.
- Dr Elżbieta Piwowarczyk, *Wyposażenie wnętrza kościoła Mariackiego w świetle zachowanych archiwaliów*.
- Dr Andrzej Włodarek, *Zaginiony parafialny kościół św. Andrzeja w Tyńcu*.

• W dniu 18.12. dr Jeremy Howard (St. Andrews University, School of Art History) wygłosił wykład pt. *Art, Architecture and the Language of Elephants*.

PRACE DOKTORSKIE I MAGISTERSKIE

- Prace doktorskie obronione
(Promotor prof. Jerzy Gadomski)
Krzysztof Chmielewski, *Technika warsztatowa Mistrza Polipytyku św. Barbary. Studium z zakresu wzajemnych relacji pomiędzy techniką a formą artystyczną w malarstwie XV wieku*. – Marcin Szyma, *Kościół i klasztor Dominikanów w Krakowie w XIII w.*
(Promotor dr hab. Tomasz Gryglewicz, prof. UJ) Aleksandra Giełdoń-Paszek, *Ma-*

larstwo pejzażowe a szkolnictwo artystyczne w Polsce (do roku 1939).

(Promotor prof. Barbara Miodońska) Katarzyna Płonka-Bałus, „*Vie du Christ [et] La Vengeance de Notre Seigneur Jhesu Christ*”. Zagadnienia funkcji, treści i stylu miniatur rękopisu 2919 w Bibliotece Czartoryskich.

• Prace magisterskie obronione

(Promotor dr hab. Wojciech Bałus) Blanka Antoniewicz, *Między teorią a praktyką. Działalność Józefa Łepkowskiego w zakresie ochrony i inwentaryzacji zabytków na tle epoki.* – Irena Buchenfeld, *Ścienne malarstwo sakralne Jana Bukowskiego.* – Patrycja Cembrzyńska, *Oblicza karykatury w portretach imaginacyjnych Władysława Hasióra.* – Izabela Jarosz, *Powrót do tendencji formalnych w polskiej sztuce ogrodowej w latach 1880–1939.* – Zofia Kotańska, *Poglądy Władysława Łuszczkiewicza na sztukę.* – Aleksandra Kulig, *Nurt figuralny i nurt abstrakcyjny w twórczości rzeźbiarskiej Marii Jaremy.* – Małgorzata Łakoma, *Rozwój i przemiany krakowskiej Szkoły Sztuk Pięknych i Akademii Sztuk Pięknych w latach 1818–1909 na tle akademizmu europejskiego.* – Monika Mc Connell, *Rola Beggrstaff Brothers w rozwoju plakatu angielskiego końca XIX wieku.* – Kamila Podniesińska, *Tendencje klasycyzujące w twórczości Edwarda Wittiga.* – Małgorzata Skrzypek, *Pejzaż Stanisława Rodzińskiego na tle pejzażu tradycyjnego.* – Agata Stowska, *C.G. Junga sposób interpretacji ilustracji do traktatu alchemicznego „Rosarium philosophorum” a historia sztuki.* – Katarzyna Stypulska, *Kościół parafialny p.w. Niepokalanego Poczęcia Najświętszej Marii Panny w Żytanie.* – Aneta Świerkowska, *Malarskie przedstawienia Morskiego Oka i Czarnego Stawu w pejzażu tatrzańskim Leona Wyczółkowskiego z lat 1904–1907.*

(Promotor prof. Marcin Fabiański) Anita Słomak, *Prace z kręgu Michaela Willmana w kościele klasztornym w Henrykowie (1681–1722).*

(Promotor prof. Jerzy Gadomski) Barbara Bodziony, *Iluminacje żagańskich „Rozmyślań pasyjnych” („Meditationes de Passione Domini”), Biblioteka Uniwersytecka we Wrocławiu, IQ 118.* – Aneta Bukowska, *Forma i funkcja masywów zachodnich kościołów benedyktyńskich w Mogilnie i Lubiniu – analiza w świetle aktualnego stanu badań nad założeniami zachodnimi.* – Dagny Dobrowolska, *Kapitele figuralne z XIV wieku w kaplicy Świętego Andrzeja w katedrze gnieźnieńskiej w świetle badań nad średniowieczną ikonografią antyżydowską.* – Magdalena Goras, *Gotyckie kościoły halowe w Krakowie.* – Agnieszka Łydzba, *Rzeźba Chrystusa Ukrzyżowanego w kościele parafialnym w Iwanowicach.* – Maja Kominko, *Teofania na Synaju w ilustrowanych bizantyńskich manuskryptach „Topografii chrześcijańskiej” Kosmasa Indikopleustesa.* Anna Migdał, *Polskie obrazy, dyptyki i tryptyki w ramach relikwiarzowych z lat 1430–1540.* – Elżbieta Polkowska, *Kwatery ołtarzowe w kościele parafialnym w Niedźwiedziu.* – Magdalena Skrabska, *Związki polsko-czeskie w architekturze X i XI stulecia. Zarys problematyki badawczej w świetle stanu badań końca wieku XX.* – Dorota Wojciaczyk-Bawoń, *Płyta nagrobna biskupa Piotra Nowaka w katedrze Świętego Jana Chrzciciela we Wrocławiu.*

(Promotor dr hab. Tomasz Gryglewicz, prof. UJ) Katarzyna Górowska, *Nurt teratologiczny w polskim plakacie teatralnym II połowy XX wieku.* – Justyna Kostecka, *Sztuka witrażownicza Jerzego Skąpskiego.* – Beata Pędzińska, *Stosunek do tradycji malarstwa w twórczości Tadeusza Kantora.* – Anna Smolak, *Twórczość nowofiguratywna Janusza Przybylskiego jako wyraz postawy zaangażowanej.* – Aleksandra Wojtkiewicz, *Motywy maski w twórczości Stasysa Eidrigevičiusa.* – Joanna Zielińska, *Refleksja feministyczna oraz problem tożsamości płci w sztuce krakowskich artystek.* – Kamila Zipf, *Oblicza męskiej nagości w malarstwie Reinera Fettinga, Helmuta Middendorfa i Salomé.*

(Promotor prof. Adam Małkiewicz) Danuta Banyś, *XVII-wieczna przebudowa kościoła OO. Karmelitów na Piasku w Krakowie*. – Katarzyna Barańska, *Pobernardyński kościół w Piotrkowicach*. – Zuzanna Gruszecka, *Malowidła Adama Swacha w kościele i klasztorze OO. Dominikanów w Jarosławiu*. – Magdalena Jarosz, *Drewniany kościół Matki Boskiej Różańca Świętego w Boronowie*. – Rafał Nestorow, *Mauzoleum Sieniawskich w Brzeżanach*. – Marek Ostafil, *Retabulum w Kaplicy Zygmuntowskiej (część srebrna)*. – Barbara Sokół, *Artemisii Gentileschi „Zuzanna i starcy” jako kryptoportret i autoportret artystki*.

(Promotor prof. Jacek Purchla) Wanda Gręplowska, *Praski Pomnik Wyzwolenia Narodowego – historia i mit*. – Magdalena Kopczyńska, *Architektura Warszawy po 1989 r. Problem współistnienia obiektów najnowszych i zabytkowych na przykładzie wybranych placów w Warszawie*. – Paweł Kraus, *Socrealistyczna architektura Nowej Huty w Krakowie*. – Anita Niedziałek, *Działalność architektoniczna Wacława Krzyżanowskiego*. – Michał Wiśniewski, *Ludwik Wojtyczko. Krakowski architekt i konserwator zabytków I połowy XX wieku*. – Marta Wójcik, *Ochrona zabytków w Stanach Zjednoczonych AP na przykładzie Chicago*.

(Promotor dr hab. Marek Zgórnjak) Mariola Jezuita, *Twórczość malarska i graficzna Stefana Filipkiewicza (1879–1944)*.

• Otwarte przewody doktorskie

(Promotor prof. Marcin Fabiański) Dariusz Galewski, *Sztuka śląskich jezuitów wobec tradycji średniowiecznej. Barokizacje kościołów w Kłodzku, Świdnicy, Jeleniej Górze i Żaganiu*.

(Promotor prof. Jerzy Gadomski) Wojciech Walanus, *Późnogotycka rzeźba drewniana w Małopolsce 1496–1540*.

(Promotor dr hab. Tomasz Gryglewicz, prof. UJ) Lech Stangret, *Twórczość rysunkowa Tadeusza Kantora*.

(Promotor prof. Jacek Purchla) Ewa Janoszek, *Architektura przemysłowa Bielska i Białej w latach 1806–1939*.

STANOWISKA

Dr hab. Tomasz Gryglewicz otrzymał stanowisko prof. nadzwyczajnego.

Dr Sławomir Skrzyniarz został adiunktem w Zakładzie Sztuki Bizantyńskiej.

Dr Andrzej Betlej został adiunktem w Zakładzie Studiów Miejskich.

(oprac. Katarzyna BRZEZINA)